

DRŽAVNO NATJECANJE IZ MATEMATIKE
Opatija, 31. ožujka-2. travnja 2011.

5. razred-rješenja

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Neka je x najmanji broj niza. Tada vrijedi:

$$x+x+1+x+2+x+3+\dots+x+30 = 2010 + x + 15$$

$$31x + \frac{30 \cdot 31}{2} = 2010 + x + 15$$

$$31x + 465 = x + 2025$$

$$31x - x = 2025 - 465$$

$$30x = 1560$$

$$x = 52$$

To je niz brojeva 52, 53, 54, ..., 82.

Najveći broj niza je 82.

2. Neka su x , y i z traženi brojevi, pretpostavimo da je $x < y < z$.

Kako je 12 najveći zajednički djelitelj tih brojeva, svi su oni djeljivi s 12, pa se mogu napisati u obliku:

$$x = 12a, y = 12b, z = 12c, \text{ gdje su } a, b \text{ i } c \text{ međusobno različiti brojevi i } a < b < c.$$

Kako zbroj traženih brojeva iznosi 108, vrijedi $x + y + z = 108$ odnosno $12a + 12b + 12c = 108$.

Primjenom svojstva distributivnosti množenja prema zbrajanju slijedi $12(a + b + c) = 108$.

Nakon dijeljenja s 12 dobivamo $a + b + c = 9$.

Slijede mogućnosti:

I.	$a = 1, b = 2, c = 6$	Traženi brojevi su 12, 24 i 72.
II.	$a = 1, b = 3, c = 5$	Traženi brojevi su 12, 36 i 60.
III.	$a = 2, b = 3, c = 4$	Traženi brojevi su 24, 36 i 48.

3. S obzirom da se za x godina svakome od njih broj godina povećava za x , vrijedi $22 + 3x = 28$.

Slijedi $x = 2$.

Za 2 godine Ante će imati onoliko godina koliko ima Marko danas.

Isto tako, za sljedeće povećanje vrijedi $22 + 3y = 37$, a rješenje je $y = 5$.

Za 5 godina Ante će imati onoliko godina koliko ima Viktor danas.

Viktor je najstariji, pa Marko i najmlađi je Ante.

Ako s a označimo broj Antinih godina danas, Marko koji je dvije godine stariji od Ante ima

$a + 2$ godine, a Viktor koji je 5 godina stariji od Ante ima $a + 5$ godina.

Tada vrijedi $a + a + 2 + a + 5 = 22$.

Slijedi $a = 5$.

Ante ima danas 5 godina, Marko 7, a Viktor 10 godina.

4. Neka je x prvi količnik, a y drugi količnik.

Tada vrijedi $1600 = n \cdot x + 1$ odnosno $1450 = n \cdot y + 7$.

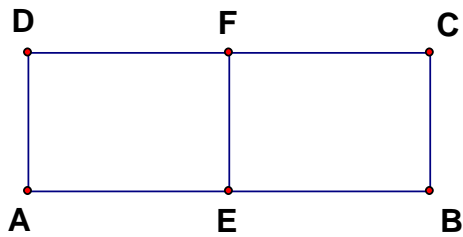
Dalje je $n \cdot x = 1599$ odnosno $n \cdot y = 1443$.

Zato je n zajednički djelitelj brojeva 1599 i 1443.

Zajednički djelitelji brojeva 1599 i 1443 su 1, 3, 13 i 39, a kako je $n > 7$, $n \in \{13, 39\}$.

Za $n = 13$, vrijedi $x = 123$, $y = 111$, a za $n = 39$, vrijedi $x = 41$, $y = 37$.

5. Marko

Neka je $|AB| = a, |BC| = b$.

Ako zbrojimo opsege pravokutnika $AEFD$ i $EFCB$, dobit ćemo zbroj za $2|EF| = 2b$ veći od opsega pravokutnika $ABCD$.

Ako zbrojimo opsege pravokutnika $ABMN$ i $NMCD$, dobit ćemo zbroj za $2|NM| = 2a$ veći od opsega pravokutnika $ABCD$.

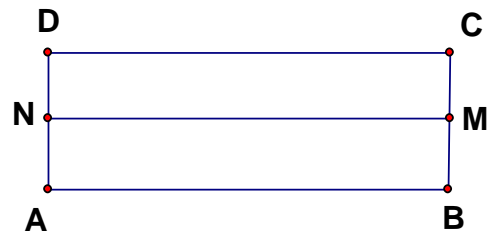
Dakle, zbrajanjem opsega sva 4 manja pravokutnika dobit ćemo zbroj koji odgovara trostrukom

opsegu O početnog pravokutnika $ABCD$.

Dakle, vrijedi $3 \cdot O = 60 + 60 + 75 + 75 = 270$ odnosno $O = 90 \text{ cm}$.

Opseg početnog lista papira je 90 cm .

Karlo

DRŽAVNO NATJECANJE IZ MATEMATIKE
Opatija, 31.ožujka-2.travnja 2011.

6. razred-rješenja

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Voćar je taj dan prodao $\frac{5}{6} \cdot 258 - 15 = 200$ kg jabuka.

Prijepodne je prodao $\frac{3}{8} \cdot 200 + 5 = 80$ kg i za to dobio $80 \cdot 3.50 = 280$ kn.

Poslijepodne je prodao $200 - 80 = 120$ kg i za to dobio $280 \cdot 1\frac{5}{7} = 480$ kn.

To znači da je poslijepodne prodavao jabuke po $480 : 120 = 4$ kn.

2. Umnožak mora biti djeljiv s 5 i s 3.

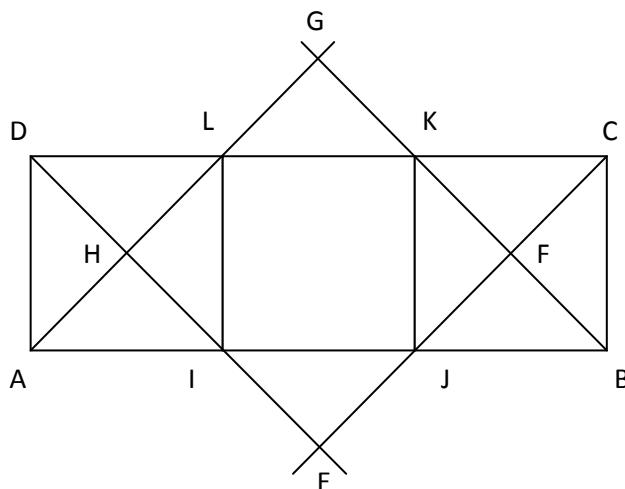
Budući u umnošku bar jedan od brojeva mora biti djeljiv s 5 da bi umnožak bio djeljiv s 5, to je

$\overline{31a}$ djeljiv s 5 jer broj $\overline{62b1}$ nije djeljiv s 5. To znači da znamenka a može biti 0 ili 5.

Ako je znamenka $a = 5$, tada je broj 315 djeljiv i s 5 i s 3 pa je i s 15. U tom slučaju znamenka b može biti bilo koja znamenka od 0 do 9.

Ako je znamenka $a = 0$, tada je broj 310 djeljiv s 5, ali ne i s 3 pa broj $\overline{62b1}$ mora biti djeljiv s 3 da bi umnožak bio djeljiv s 15. U tom slučaju znamenka b može biti 0, 3, 6 i 9.

3.

Simetrale unutarnjih kutova su ujedno i presječnice paralelnih stranica pravokutnika pa s njima zatvaraju kutove od 45° .

Neka su to presječne točke I, J, K i L.

Vrijedi $|\sphericalangle AID| = |\sphericalangle ALD| = |\sphericalangle BJC| = |\sphericalangle BKC| = 45^\circ$.

Kako je $|\sphericalangle DAL| = |\sphericalangle ALD| = 45^\circ$, trokut ALD je jednakokračan pravokutan trokut pa je

$$|AD| = |DL| = 3\text{cm}.$$

Isto tako je i $|BC| = |CK| = 3\text{cm}$, a $|KL| = |CD| - |CK| - |LD| = 9 - 3 - 3 = 3\text{cm}$.

Znači da je $|DL| = |LK| = |KC|$. Na isti način pokazujemo da je $|AI| = |IJ| = |JB|$.

Zadani pravokutnik možemo podijeliti na tri sukladna kvadrata.

Trokuti HLD i GLK su sukladni jer je

$$|DL| = |LK|, |\sphericalangle HLD| = |\sphericalangle KLG|, |\sphericalangle HDL| = |\sphericalangle FKC| = |\sphericalangle LKG|.$$

Isto tako sukladni su i trokuti AIH i JIE .

U kvadratu $AILD$ sukladni su trokuti AIH, ILH, LDH i DAH (KSK poučak) i svaki čini četvrtinu

kvadrata. Zbog toga se od trokuta IEJ, JFK, KGL i LHI može sastaviti kvadrat sa stranicom duljine

3cm , pa je površina četverokuta $EFGH$ jednaka površini dva kvadrata sa stranicama duljine 3cm i

iznosi $P = 2 \cdot 3 \cdot 3$ odnosno $P = 18\text{ cm}^2$.

Površina četverokuta $EFGH$ iznosi 18 cm^2 .

4. Kako je $|\sphericalangle BAC| = 20^\circ + 10^\circ + 10^\circ = 40^\circ$ i $|\sphericalangle CBA| = 10^\circ + 30^\circ = 40^\circ$, onda je trokut $\triangle ABC$

jednakokratan pa je $|AC| = |BC|$.

S obzirom da je $|\sphericalangle BAD| = 20^\circ + 10^\circ = 30^\circ$ i $|\sphericalangle DBA| = 30^\circ$, onda je trokut $\triangle ABD$ jednakokratan

pa je $|AD| = |BD|$.

Budući da je i $|\sphericalangle DAC| = 10^\circ = |\sphericalangle CBD|$, prema tm S-K-S o sukladnosti slijedi $\triangle ADC \cong \triangle BDC$.

Iz sukladnosti vrijedi $|\sphericalangle CDA| = |\sphericalangle BDC|$ i $|\sphericalangle ACD| = |\sphericalangle DCB|$.

Kako je $|\sphericalangle ACB| = 180^\circ - 40^\circ - 40^\circ = 100^\circ$, onda je $|\sphericalangle ACD| = |\sphericalangle DCB| = 50^\circ$.

S obzirom da je $|\sphericalangle ADB| = 180^\circ - 30^\circ - 30^\circ = 120^\circ$, onda je

$$|\sphericalangle CDA| = |\sphericalangle BDC| = \frac{360^\circ - 120^\circ}{2} = 120^\circ.$$

Budući da je $|\sphericalangle CDA| = |\sphericalangle BDC|$, $|\sphericalangle DAC| = 10^\circ = |\sphericalangle EAD|$ i $\overline{AD}$ zajednička stranica, prema

tm K-S-K o sukladnosti slijedi $\triangle ADC \cong \triangle ADE$ te je $|CD| = |DE|$.

To znači da je trokut $\triangle CDE$ jednakokratan pa je $|\sphericalangle DCE| = |\sphericalangle CED| = \frac{180^\circ - |\sphericalangle EDC|}{2} = 30^\circ$.

Na kraju $|\sphericalangle ECB| = |\sphericalangle DCB| - |\sphericalangle DCE| = 50^\circ - 30^\circ = 20^\circ$.

5.

	BI	VR	PR	PO	ŠI	pli	jed	hod	ron	bic
David	-	-	+	-	-	-	-	-	-	+
Matija	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-
Juraj	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-
Miha	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-
Petar	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-
pli	+	-	-	-	-					
jed	-	-	-	-	+					
hod	-	+	-	-	-					
ron	-	-	-	+	-					
bic	-	-	+	-	-					

David vozi bicikl u Primoštenu, Matija roni u Poreču, Juraj brzo hoda u Vrsaru, Miha pliva u

Biogradu, a Petar jedri u Šibeniku.

DRŽAVNO NATJECANJE IZ MATEMATIKE
Opatija, 31.ožujka-2.travnja 2011.

7. razred-rješenja

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Neka je to četveroznamenasti broj $\overline{abcd}$.

$$\text{Vrijedi } \overline{abcd} : \overline{cd} = 81 \Rightarrow \overline{abcd} = 81\overline{cd}$$

$$1000a + 100b + 10c + d = 81(10c + d)$$

$$1000a + 100b = 81(10c + d) - 10c - d$$

$$1000a + 100b = 80(10c + d) / \cdot \frac{1}{20}$$

$$50a + 5b = 4(10c + d)$$

$$5(10a + b) = 4(10c + d)$$

$$5\overline{ab} = 4\overline{cd}.$$

Slično

$$\overline{dcba} : \overline{ba} = 225 \Rightarrow \overline{dcba} = 225\overline{ba}$$

$$1000d + 100c + 10b + a = 225(10b + a)$$

$$1000d + 100c = 225(10b + a) - 10b - a$$

$$1000d + 100c = 224(10b + a) / \cdot \frac{1}{4}$$

$$250d + 25a = 56(10b + a)$$

$$25(10d + c) = 56(10b + a)$$

$$25\overline{dc} = 56\overline{ba}.$$

Kako je $25\overline{dc}$ djeljivo s 5, onda je i $56\overline{ba}$ djeljivo s 5 odnosno $\overline{ba}$ je djeljiv s 5 što znači da je $a \in \{0,5\}$. No, a je znamenka tisućica traženog broja pa ne može biti 0. Dakle, $a = 5$.

Budući da je $25\overline{dc}$ djeljivo s 25, onda je i $56\overline{ba}$ djeljivo s 25 odnosno $\overline{ba}$ je djeljiv s 25 što znači da je $b \in \{2,7\}$.

Iz $5\overline{ab} = 4\overline{cd}$ slijedi da je $5\overline{ab}$ djeljivo s 4 odnosno $\overline{ab}$ je djeljiv s 4 pa je $b = 2$.

Dalje je $4\overline{cd} = 5\overline{ab} = 5 \cdot 52 = 260$ pa je $\overline{cd} = 260 : 4 = 65$. Analogno, iz $25\overline{dc} = 56\overline{ba}$ slijedi $\overline{cd} = 65$. Traženi broj je 5265.

2. Neka je cijena kamere x kn, a oni su dali redom a , b , c i d kn.

Prvi je dao 50% ukupnog iznosa, tj. $a = \frac{1}{2}x$.

Drugi je dao trećinu iznosa kojeg su dala preostala trojica, tj.

$$(a + c + d) + \frac{1}{3}(a + c + d) = x$$

$$\frac{4}{3}(a + c + d) = x$$

$$a + c + d = \frac{3}{4}x$$

To znači da je drugi dao četvrtinu ili 25% od ukupnog iznosa kamere.

Treći je dao 25% ili četvrtinu iznosa preostale trojice, tj.

$$(a + b + d) + \frac{1}{4}(a + b + d) = x$$

$$\frac{5}{4}(a + b + d) = x$$

$$a + b + d = \frac{4}{5}x$$

To znači da je treći dao petinu ili 20% ukupnog iznosa kamere.

Četvrti je dao 500 kn što predstavlja $100\% - 50\% - 25\% - 20\% = 5\%$ ukupnog iznosa kamere.

Prema tome je

$$5\% \cdot x = 500$$

$$x = \frac{500}{0.05}$$

$$x = 10000.$$

Cijena kamere je 10 000 kn.

3. Neka je n traženi broj.

Tada je $n = 17x + 5$ odnosno $n = 24y + 3$, $x, y \in \mathbb{Z}$.

Dakle,

$$17x + 5 = 24y + 3$$

$$17x = 24y - 2$$

$$x = \frac{24y - 2}{17} = \frac{17y + 7y - 2}{17} = y + \frac{7y - 2}{17}$$

$$x \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \frac{7y - 2}{17} \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow 7y - 2 = 17a, a \in \mathbb{Z}$$

$$7y = 17a + 2$$

$$y = \frac{17a + 2}{7} = 2a + \frac{3a + 2}{7}$$

$$y \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \frac{3a + 2}{7} \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow 3a + 2 = 7b, b \in \mathbb{Z}$$

$$3a = 7b - 2$$

$$a = \frac{7b - 2}{3} = 2b + \frac{b - 2}{3}$$

$$a \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \frac{b - 2}{3} \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow b - 2 = 3c, c \in \mathbb{Z}$$

$$b = 3c + 2$$

$$a = 7c + 4$$

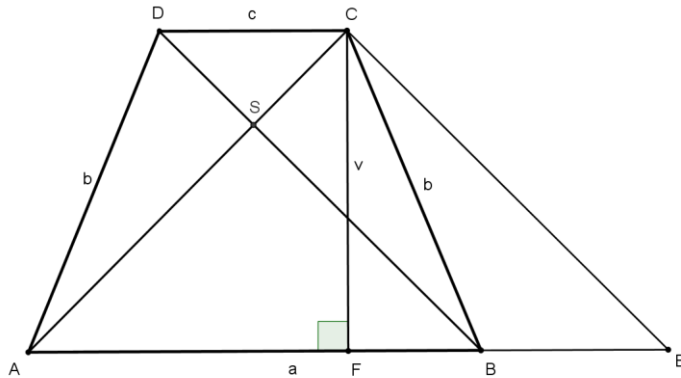
$$y = 17c + 10$$

$$x = 24c + 14$$

$$n = 408c + 243$$

Kako je $10000 = 408 \cdot 24 + 208$, onda je $c = 24$ pa je $n = 10035$.

4. Neka je zadani jednakokračni trapez $ABCD$ i neka je na produžetku stranice $\overline{AB}$ preko vrha B odabrana točka E tako da je $|BE| = |DC|$ te neka su oznake kao na slici.

Kako je $|BE| = |DC|$ i $BE \parallel DC$, onda je $\square BECD$ paralelogram pa je $|EC| = |BD|$.

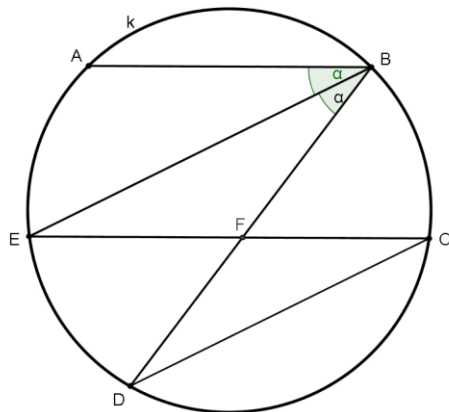
S obzirom da je $\square ABCD$ jednakokračan trapez, onda je $|AC| = |BD|$. To znači da je $|AC| = |EC|$ odnosno da je $\triangle AEC$ jednakokračan.

Budući da je $\overline{CF}$ visina na osnovicu jednakokračnog trokuta $\triangle AEC$, vrijedi $|AF| = |FE| = \frac{a+c}{2}$.

Za površinu P trapeza $\square ABCD$ vrijedi $P = \frac{a+c}{2} \cdot v$ odnosno $100 = \frac{a+c}{2} \cdot 10$ pa je $\frac{a+c}{2} = 10$.

Dakle, $\triangle AFC$ je jednakokračan pravokutan pa je $|\sphericalangle FAC| = 45^\circ$, a to znači da je $|\sphericalangle ASB| = 90^\circ$.

5. Nacrtamo i tetivu $\overline{DC}$ te neka su oznake kao na slici.

Kako je $\overline{AB} \parallel \overline{EC}$, onda je $|\sphericalangle CEB| = |\sphericalangle ABE| = \alpha$. To znači da je $\triangle EFB$ jednakokračan pa je

$$|EF| = |BF|.$$

S obzirom da su kutovi $\sphericalangle CDB, \sphericalangle CEB$ obodni kutovi nad istim kružnim lukom, vrijedi

$$|\sphericalangle CDB| = \alpha.$$

Analogno su kutovi $\sphericalangle ECD, \sphericalangle EBD$ obodni kutovi nad istim kružnim lukom te je $|\sphericalangle ECD| = \alpha$.

Dakle, i trokut $\triangle DCF$ je jednakokračan pa je $|FD| = |FC|$.

Na kraju, $|EC| = |EF| + |FC| = |BF| + |FD| = |BD|$.

DRŽAVNO NATJECANJE IZ MATEMATIKE
Opatija, 31. ožujka-2. travnja 2011.

8. razred-rješenja

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Da bismo riješili zadanu jednadžbu potrebno je izvršiti djelomičnu racionalizaciju razlomaka na lijevoj strani jednadžbe.

Tako ćemo prvi razlomak proširiti s $\sqrt{2}-1$, drugi s $\sqrt{3}-\sqrt{2}$ itd.

Nakon izvršene racionalizacije zadana jednadžba poprima oblik :

$$x + \frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{\sqrt{2}\cdot 3} + \frac{\sqrt{4}-\sqrt{3}}{\sqrt{3}\cdot 4} + \dots + \frac{\sqrt{50}-\sqrt{49}}{\sqrt{49}\cdot 50} = 1 - \frac{1}{\sqrt{50}}.$$

Dobivenu jednadžbu možemo transformirati tako da poprimi slijedeći oblik :

$$x + \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}\cdot\sqrt{3}} - \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}\cdot\sqrt{3}} + \dots + \frac{\sqrt{50}}{\sqrt{49}\cdot\sqrt{50}} - \frac{\sqrt{49}}{\sqrt{49}\cdot\sqrt{50}} = 1 - \frac{1}{\sqrt{50}}.$$

Skraćivanjem razlomaka imamo da je :

$$x + 1 - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{4}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{49}} - \frac{1}{\sqrt{50}} = 1 - \frac{1}{\sqrt{50}}.$$

Zbrajanjem izraza na lijevoj strani konačno dobivamo rješenje jednadžbe

$$x + 1 - \frac{1}{\sqrt{50}} = 1 - \frac{1}{\sqrt{50}}, \text{ odnosno } x = 0.$$

2. Neka je $\frac{73k}{95k}$, $k \in \mathbb{N}$ traženi razlomak.

Tada vrijedi $73k + 95k = n^2$, $n \in \mathbb{N}$ odnosno $168k = n^2$.

Dalje je $2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 7 \cdot k = n^2$ pa je $k = 2 \cdot 3 \cdot 7$ odnosno $k = 42$.

Traženi razlomak je $\frac{73k}{95k} = \frac{73 \cdot 42}{95 \cdot 42} = \frac{3066}{3990}$.

3. Neka je x udaljenost mjesta A i B. Neka su v_1 odnosno v_2 brzine putnika koji kreće iz A odnosno

iz B. Neka je t_1 vrijeme proteklo do prvog susreta. Tada vrijedi

$$v_1 \cdot t_1 = 8, v_2 \cdot t_1 = x - 8 \text{ odnosno } t_1 = \frac{8}{v_1}, t_1 = \frac{x - 8}{v_2} \text{ pa je } \frac{8}{v_1} = \frac{x - 8}{v_2} \text{ odnosno } \frac{v_2}{v_1} = \frac{x - 8}{8}.$$

Neka je t_2 vrijeme proteklo do drugog susreta. Tada vrijedi

$$v_1 \cdot t_2 = x - 2, v_2 \cdot t_2 = x + 2 \text{ odnosno } t_2 = \frac{x - 2}{v_1}, t_2 = \frac{x + 2}{v_2} \text{ pa je } \frac{x - 2}{v_1} = \frac{x + 2}{v_2} \text{ odnosno}$$

$$\frac{v_2}{v_1} = \frac{x + 2}{x - 2}.$$

$$\text{Slijedi } \frac{x - 8}{8} = \frac{x + 2}{x - 2}$$

$$x^2 - 8x - 2x + 16 = 8x + 16$$

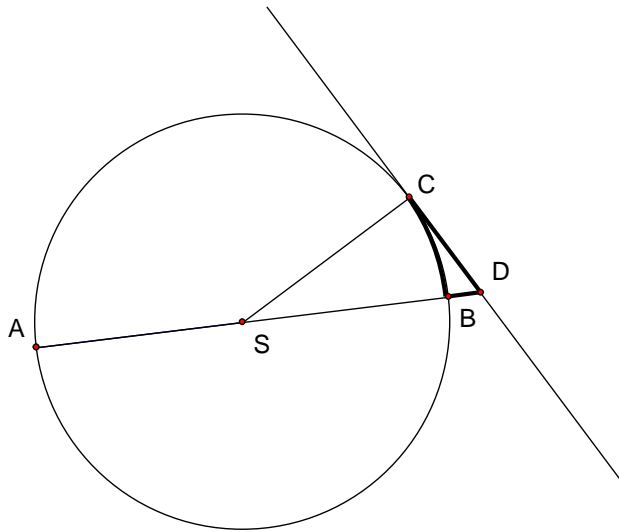
$$x^2 - 18x = 0$$

$$x(x - 18) = 0$$

$$x_1 = 0, x_2 = 18$$

Prvo rješenje je očito nemoguće pa je udaljenost mjesta A i B 18 km.

4.

Neka je $|SD| = d$.

Trokut $\triangle SDC$ je pravokutni trokut sa šiljastim kutovima veličina 30° i 60° , tj. polovina jednakostraničnog trokuta sa stranicom duljine d .

Dužina $\overline{SC}$ je visina tog jednakostraničnog trokuta, pa vrijedi $\frac{d\sqrt{3}}{2} = r$, odakle slijedi $d = \frac{2r\sqrt{3}}{3}$.

Hipotenuza pravokutnog trokuta $\triangle SCD$ ima duljinu $\frac{2r\sqrt{3}}{3}$, a kateta $\overline{DC}$ je upola kraća odnosno

ima duljinu $\frac{r\sqrt{3}}{3}$.

Površina trokuta $\triangle SDC$ iznosi $P_{\Delta} = \frac{r \cdot \frac{r\sqrt{3}}{3}}{2} = \frac{r^2\sqrt{3}}{6}$.

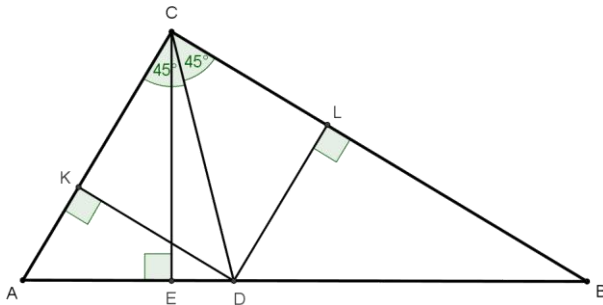
Površina kružnog isječka sa središnjim kutom od 30° iznosi $P_i = \frac{r^2 \cdot \pi \cdot 30^\circ}{360^\circ} = \frac{r^2 \cdot \pi}{12}$.

Površina zadanog lika je $P = \frac{r^2\sqrt{3}}{6} - \frac{r^2 \cdot \pi}{12} = \frac{r^2}{12}(2\sqrt{3} - \pi)$.

Kružni luk BC ima duljinu $l = \frac{r \cdot \pi \cdot 30^\circ}{180^\circ} = \frac{r \cdot \pi}{6}$,

a opseg zadanog lika je $O = \frac{r\pi}{6} + \frac{r\sqrt{3}}{3} + \frac{2r\sqrt{3}}{3} - r = \frac{r\pi}{6} + r\sqrt{3} - r = r\left(\frac{\pi}{6} + \sqrt{3} - 1\right)$.

5.

Visina $\overline{CE}$ dijeli trokut $\triangle ABC$ na dva međusobno slična trokuta koji su i slični zadanom trokutu (jednaki kutovi –tm K-K o sličnosti).

Vrijedi $\triangle ABC \sim \triangle ACE$ pa je

$$\frac{|AE|}{|AC|} = \frac{|EC|}{|BC|} \text{ odnosno } |AE| = \frac{|EC|}{|BC|} \cdot |AC|.$$

Isto tako vrijedi $\triangle ABC \sim \triangle CBE$ pa je

$$\frac{|EC|}{|AC|} = \frac{|EB|}{|BC|} \text{ odnosno } |EB| = \frac{|EC|}{|AC|} \cdot |BC|.$$

Za površine $\triangle ADC$ i $\triangle BCD$ vrijedi $P_{\triangle ADC} = \frac{|AD| \cdot |EC|}{2} = \frac{|AC| \cdot |DK|}{2}$ i

$$P_{\triangle BCD} = \frac{|DB| \cdot |EC|}{2} = \frac{|BC| \cdot |DL|}{2} \text{ pa je } \frac{|AC| \cdot |DK|}{|BC| \cdot |DL|} = \frac{|AD| \cdot |EC|}{|DB| \cdot |EC|} = \frac{|AD|}{|DB|} = \frac{m}{n}.$$

Kako je točka D na simetrali kuta $\sphericalangle ACB$, onda je $|DK| = |DL|$.

$$\text{Dakle, } \frac{|AC|}{|BC|} = \frac{m}{n}.$$

$$\text{Na kraju, } |AE| : |EB| = \frac{|AE|}{|EB|} = \frac{\frac{|EC|}{|BC|} \cdot |AC|}{\frac{|EC|}{|AC|} \cdot |BC|} = \frac{|AC|^2}{|BC|^2} = \frac{m^2}{n^2} = m^2 : n^2.$$